

Стригун Олександр Олексійович народився 04 серпня 1977 року в с. Старий Хутір Лохвицького району Полтавської області. В 1995 р. закінчив Березоворудський радгосп-технікум за фахом «агроном із захисту рослин». В 2000 р. закінчив агрономічний факультет Полтавського державного сільськогосподарського інституту за фахом «вчений агроном».

З 2001 року О.О. Стригун свою наукову діяльність пов'язав з Інститутом захисту рослин НААН вступивши до аспірантури денної форми навчання. Навчаючись в аспірантурі (2001–2004 рр.) працював над тематикою дисертаційної роботи: „Екологічне обґрунтування методів прогнозу звичайного та сірого бурякового довгоносиків в умовах Центрального Лісостепу України”, яку своєчасно підготував та успішно захистив у 2004 р. Після захисту працював в лабораторії стійкості сільськогосподарських рослин проти шкідників науковим, старшим науковим співробітником, а з 2007 року по теперішній час завідує лабораторією ентомології та стійкості с.-г. культур проти шкідників. У 2016 році успішно захистив докторську дисертацію на тему «Стійкість сортів пшениці озимої та їх використання проти шкідників в інтегрованому захисті в Лісостепу України». В 2008 р. отримав звання старшого наукового співробітника зі спеціальності – «ентомологія».

Окрім наукової діяльності Олександр Олексійович займається викладацькою роботою. Працюючи за сумісництвом професором кафедри здоров'я фітоценозів і трофології Поліського національного університету (м. Житомир) викладає курси лекцій «Ентомологічні методи експериментальних досліджень» і «Інтегровані системи захисту польових культур» та є керівником дипломних робіт.

Свої дослідження Стригун Олександр Олексійович присвячує надзвичайно актуальній темі – екологізації захисту сільськогосподарських культур та рослин в умовах урбанізованого міського середовища від фітофагів.

Оригінальні теорії, практичні рекомендації вченого лягли в основу докторської дисертації. За його безпосередньої участі проведено

ретроспективний аналіз поширення основних шкідників зернових культур за період 1986–1990 та 2006–2016 рр. Доведено збільшення чисельності основних фітофагів в агроекосистемах у 1,5–2 рази, що обумовлено перенасиченням структури посівних площ зерновими культурами, яка в Лісостепу перевищує 57 %, спрощенням систем основного обробітку ґрунту, недостатнім рівнем активних засобів захисту рослин та використання стійких сортів. В сукупності сумарні втрати зерна пшениці становлять 12,7 % (світові – 9,3 %).

Стригуном О.О. доведено важливість імунологічного методу в екологізації інтегрованого захисту пшениці. Розроблено систему обліків чисельності і пошкодженості шкідниками окремих органів рослин для оцінювання стійкості сортів з градацією параметрів за 9-ти баловими шкалами та модель комплексної стійкості сорту пшениці озимої м'якої, що включає 32 параметри і слугує теоретичним підґрунтям для створення комплексно стійких сортів.

Олександром Олексійовичем удосконалено методику оцінювання стійкості сортозразків пшениці з врахуванням рівня усіх типів (антибіозу, антиксенозу, толерантності, ухилення) та їх поєднань в одному сорті; методику розрахунків втрат урожаїв; інтегровану систему захисту пшениці з використанням стійких сортів. За його безпосередньої участі проведено польове оцінювання 50 сортів пшениці озимої м'якої проти основних шкідників. Доведено, що цілеспрямована селекція на стійкість пшениці до полягання і осипання зерна забезпечує високий рівень стійкості проти стеблових хлібних пильщиків, хлібних жуків, турунів.

За безпосередньої участі Олександра Олексійовича, починаючи з 2005 р., розроблена програма з локалізації та проведення захисних заходів проти каштанової мінуючої молі в умовах міста. Під його керівництвом проводяться фундаментальні дослідження за завданням 24.02.01.01 Ф «Екологічні основи захисту рослин від шкідників в умовах урбанізованого міського середовища» (№ ДР 0121U000084) ПНД 24 «Захист рослин». Метою проекту є розробка екологічно безпечної системи управління

шкідливістю фітофагів за максимального використання стійких порід рослин, природних та біологічних чинників і екологічно безпечних способів застосування інноваційних препаратів захисту рослин (Фітокомплексонів) для покращення фітосанітарного стану рослин та зменшення забруднення повітря мегаполісів і середовища в цілому. На теперішній час удосконалено методику моніторингу ентомоакарофауни парків і скверів міста та сформовано аналітичну базу інвазійних та домінуючих видів шкідливих комах і рослиноїдних кліщів насаджень урбофітоценозів України з урахуванням особливостей їх розвитку та динаміки чисельності. Всі ці надбання є основою екологізованої системи захисту рослин парків і скверів міста від шкідників.

За період роботи О.О. Стригуном проведено надзвичайно великий обсяг досліджень, результати яких викладені в 176 наукових працях з яких: монографій – 6, статей Scopus і Wos – 6, статей у фахових виданнях – 58, патентів – 10, статей у інших виданнях – 40, матеріалах науково-практичних конференцій – 51, рекомендацій – 5. Серед друкованих праць заслуговують на особливу увагу монографії, а саме:

– Трибель С.О., Гетьман М.В., Стригун О.О. та ін. Методологія оцінювання стійкості сортів пшениці проти шкідників і збудників хвороб. К.: Колобів, 2010. 392 с.;

– Трибель С.О., Ретьман С.В., Борзих О.І., Стригун О.О. Стратегічні культури. К.: Колобів, 2012. 367 с.;

– Трибель С.О., Пилипенко Л.А., Стригун О.О. та ін. Методологія оцінювання стійкості сортів картоплі проти основних шкідників і збудників хвороб. К.: Аграрна наука, 2013. 264 с, які належать до ряду фундаментальних праць.

Стригун Олександр Олександрович – вчений-ентомолог добре відомий науковій спільноті, про що підтверджує високий індекс цитування.

На основі проведених експериментальних досліджень та їх аналізу Олександром Олександровичем рекомендовано виробництву оптимальні рішення з контролю фітофагів в посівах зернових культур, які забезпечують

отримання врожаїв високої якості, що є одним із шляхів вирішення як локальних, так і глобальних екологічних проблем та забезпечення продовольчої безпеки держави.

Особливої уваги заслуговує розроблена автором концепція інтегрованого захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів за використання стійких сортів. Розробка знайшли широке практичне впровадження на загальній площі 1800 га.

Олександр Олексійович активно налагоджує зв'язки з науковими установами Польщі, Нідерландах, що займаються проблемами екологізації захисту рослин.

Стригун Олександр Олексійович активно займається пропагандою наукових досягнень через виступи по радіо і телебаченні. Підтвердженням його високого фахового рівня також є виступи на численних вітчизняних та міжнародних конференціях різного рівня, нарадах, семінарах-навчаннях спеціалістів агропромислового комплексу, організованих Міністерством аграрної політики та продовольства України, Держпродспоживслужбою, курсах підвищення кваліфікації за напрямком «Екологічні основи захисту рослин».

Науковий доробок засвідчує масштаби творчих інтересів та наукових надбань Стригуна О.О. і знаходить широке практичне застосування в аграрній сфері на всіх рівнях.

Стригун О.О. є членом спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій при Інституті захисту рослин НААН та Інституті зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України. Є членом Вченої ради, методичної комісії Інституту захисту рослин НААН, координаційної ради Науково-методичного центру з виконання ПНД 24 «Захист рослин», редакційної колегії журналу «Карантин і захист рослин», міжвідомчого тематичного наукового збірника «Захист і карантин рослин», Українського ентомологічного товариства та Всеукраїнської громадської організації «Українське товариство генетиків і селекціонерів ім. М.І. Вавилова». Під його науковим керівництвом підготовлено 1

кандидата наук та 1 доктора філософії. На сьогодні Олександр Олексійович є керівником двох аспірантів.

За сприяння Стригуна О.О. в Інституту захисту рослин НААН створена філія кафедри здоров'я фітоценозів і трофології Поліського національного університеті.

Наукова діяльність Олександра Олексійовича була відзначена Пам'ятною ювілейною медаллю «100 років Національній академії аграрних наук України», Почесною грамотою Президії НААН, грамотами Інституту захисту рослин та установами НААН.

Прихильник екологізації захисту рослин, активний пропагандист охорони довкілля Олександр Олексійович Стригун поєднує творчих задумів, він розуміє загальнодержавні проблеми захисту рослин і бачить шляхи їх розв'язання. Добре відомий науковій громадськості України та зарубіжним колегам як вчений і висококваліфікований фахівець, який зробив вагомий внесок в розвиток вітчизняної аграрної науки.